

Wat is natuurbescherming nog in dit land...

Harm Niesen

Dit komt u mogelijk bekend voor: vrij naar Gorter, meer dan honderd jaar geleden.

Natuurbescherming bestond in feite nog helemaal niet; Gorter had het over de natuur zélf.

Wij kunnen ons nauwelijks voorstellen dat sommige mensen toen al zo negatief waren over de natuurgebieden in ons land. En over wat toen al door natuurliefhebbers als een alarmerend sterke achteruitgang van veel vogelsoorten werd ervaren. We zouden willen dat we nu nog over die hoeveelheid en kwaliteit natuur beschikten... Hoe is het mogelijk, dat juist in deze tijd, nu er al meer dan een eeuw vele tientallen natuur-, dieren- en milieuorganisaties actief zijn, het in die

eeuw feitelijk alleen maar heel hard is achteruit gegaan. Zeker, sommige soorten hebben het tegen alle verwachtingen in spectaculair goed gedaan. Begin jaren zestig was het voor alle "deskundigen" volstrekt duidelijk, dat zeearend en slechtvalk in ieder geval in Europa zouden uitsterven. De nachtzwaluw is tegen alle verwachtingen in aan een spectaculaire opmars bezig. En dan zijn er ook nog totaal nieuwe soorten zoals de steppekiekendief. Daar durfde niemand van te dromen.

Wielewalen en paapjes

Maar daar tegenover staan de vele tientallen soorten die in de laatste eeuw zo goed als of vaak zelfs totaal verdwenen zijn. Uit de duinen van Zuid-Kennemerland zijn sinds de jaren '70

Slechtvalk en krakeend.

minstens 26 broedvogelsoorten totaal verdwenen. Wielwalen en paapjes waren heel gewoon en dat kievieten in grote aantallen boven op de duinen in het kurkdroge korstmos broedden, weten nog maar weinigen. De meeste van deze uit de duinen verdwenen soorten komen elders in het land nog slechts sporadisch tot broeden. Voor andere diergroepen is een soortgelijk beeld te schetsen. Vooral het vrijwel instorten van hele populaties insecten kreeg de laatste tijd veel aandacht. Maar wat gebeurt er nou eigenlijk echt? Waar blijven de keiharde onderzoeken met de nog hardere, echte maatregelen?

Polderen

Helaas, vanaf het prille begin regeert het poldermodel. Zoveel begrip voor commerciële belangen, dat het eigen standpunt al een vergaand compromis is. Daarover gaan we dan onderhandelen met de tegenstander en dan zijn we verbaasd als die tegenstander aan het langste eind trekt. Die tegenstanders zijn uiteraard de boeren, de vissers en de jagers. Zij gaan in feite over alles wat er in meer dan 60% van ons land buiten gebeurt. Al die natuur-, milieu- en dierenbeschermingsorganisaties mogen daar een heel klein beetje over mee praten. Maar een beslissende stem hebben ze uiteraard niet. Gesteund door vrijwel alle politieke partijen worden die organisaties zeer bewust monddood en onmachtig gehouden. En het resultaat is er dan ook naar. Tegen de desastreuze ontwikkelingen in de jacht, de landbouw, de veeteelt en de visserij, hebben ze in die honderd jaar niets echt effectiefs kunnen doen. Ja, hier en daar een natuurontwikkelingsprojectje als zoethoudertje. Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de provinciale landschappen en zelfs Vogelbescherming gaan akkoord met het op gigantische schaal vermoorden van wilde ganzen. Waarom in vredesnaam, ze zeggen allemaal tegen jacht te zijn en ze weten allemaal donders goed dat het beloofde effect - net zoveel ganzen als in de zomer van 2005 - nooit bereikt zal worden. Al die ganzen zijn strikt beschermd volgens Europese wetten!

De enige uitleg van Natuurmomenten en consorten is, dat het zonder hun inbreng nog veel erger zou zijn geweest. Totaal ongeloofwaardig en dat is in de praktijk helemaal niet mogelijk, het kan niet erger.

Zeeuwse mossels

De Waddenzee wordt als ons belangrijkste en natuurlijkste natuurgebied beschouwd. Nou, dan wel alleen voor mensen die hun ogen dicht houden. Enorme velden waar "Zeeuwse" mossels worden "gekweekt" en garnalenvissers overal. Die krijgen zelfs een MSC-keurmerk, terwijl ze met boomkorren vissen. Wat miljoenen en miljoenen economisch oninteressante vissen het leven kost. De paairijpe spieringen, op weg naar het IJsselmeer, worden massaal voor de sluisen in de Afsluitdijk weggevangen. Wat gek, dat het in het IJsselmeer zo slecht gaat met de spiering. De pulskorvisserij krijgt nauwelijks kritiek uit de milieuhoeke, terwijl de schadelijkheid buiten kijf staat. Maar zelfs de media durven de vissers niet van replek te dienen.

Op het wad zie je onafzienbare velden met "Zeeuwse" mosselpercelen.

Met laag water zie je de jonge mosseltjes. De Zeeuwse mosselvisserij noemen dat "mosselzaad".

Tweekleurige
hooibeestjes.

Reeën

Reeën behoren niet tot het jachtwild en dus mag je verwachten dat er niet op geschoten wordt. Maar niets is minder waar. Officieel zijn de redenen voor het schieten van reeën populatiebeheer - ja, het is duidelijk: op veel plaatsen dreigen ze ons onder de voet te lopen - schadebestrijding - nooit van een rastertje gehoord? - en verkeersonveiligheid. In werkelijkheid allemaal kulargumenten.

Er bestaat geen andere reden dan dat een paar duizend mannen met een groen pak en een gek hoedje het schieten van reeën een erg leuke hobby vinden. In hun eigen ogen werkt het sterk statusverhogend. De Veluwe is het echte paradijs voor dit soort mensen. Het is veruit het bloederigste slagveld in vredetijd van heel Europa. Nota bene voor het grootste deel in het bezit van organisaties die de natuur zeggen te beschermen en daarom

tegen jacht zijn! Of het nu Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten of het Gelders Landschap is. Maar ja, als een hert het in zijn hoofd haalt om de knoppen van een jong boompje op te eten, is er sprake van onaanvaardbare schade. En daar kan maar één straf op staan. Bovendien geven

al die organisaties in de zeldzame gevallen van openhartigheid gewoon toe, dat ze de inkomsten uit het verhuren van de jacht niet willen missen. Bij het vaststellen van hun strategie en beleid staat het belang van de natuur helemaal niet op nummer één. Veel liever houden ze de verstandhouding met hun burens en hun natuurlijke opposanten op een goed peil. Het is, zoals een toenmalig directeur van Natuurmonumenten ons 30 jaar geleden al toevertrouwde: "Wij zijn allang geen natuurbeschermingsorganisatie meer. Wij zijn een fundraising organisatie". Directeuren van natuurbeschermingsorganisaties en zelfs van zich "volkomen onafhankelijk en neutraal" noemende instituten als SOVON laten zich gewillig interviewen in jachttijdschriften en tonen zich bereid met jagers samen te werken. De naïviteit ten top. Het enige doel van jagers is om zich gerespecteerd te voelen en daarvoor hebben ze dit soort directeuren nodig. Dankzij hun eeuwenoude politieke invloed kunnen en mogen ze precies doen wat ze willen: louter voor de lol onze schaarse natuur terroriseren.

Naïeve directeuren

Maatschappelijke erkenning krijgen ze van het grote publiek gelukkig absoluut niet. Toch blijken er steeds weer gemakkelijk naïeve directeuren te vinden te zijn, die zich laten misbruiken om de jagers aan hun gerief te helpen. Onbegrijpelijk. Misschien moeten natuur-, milieu- en dierenbeschermingsorganisaties maar eens te rade gaan bij de boeren. Ondanks dat die overduidelijk het gelijk níét aan hun zijde hebben, krijgen ze het binnen de kortste keren wel. Ruim 60% van ons land is commercieel boerenland, dat is verworpen tot een ecologische woestijn. Eén gewas- of diersoort en verder geen levend wezen te bekenen. Verantwoordelijk voor bijna de helft van de ammoniakuitstoot. En 80% van deze productie is voor de export.

Wie heeft er gelijk?

Het blijkt dus mogelijk om massale politieke steun te krijgen voor schandalige praktijken, als je maar dreigend genoeg overkomt. De slappe en volstrekt ineffectieve houding van natuur-, milieu- en dierenbeschermingsorganisaties staan daarmee wel in een heel schril contrast. In tegenstelling tot de boeren hebben zij immers wél het gelijk aan hun zijde!

De Veluwe is het bloederigste slagveld in vredetijd van heel Europa